

NAȘTEREA LUI CHRISTOS

MISTERIU SAU DRAMĂ RELIGIOASĂ

ÎN VERSURÎ, ÎN 5 ACTE
CU CHORURÎ PENTRU 4 VOCÎ MIXTE

PRELUCRATĂ ȘI ÎNTOCMITĂ DUPĂ SCRIERÎ VECHI ȘI NOI

DE

IULIU BIROU

ÎNVĂȚĂTOR PRIMAR

ȘI DIRIGENTUL CHORULUÎ REUNIUNIÎ ROMĂNE DE CÎNTĂRI „ARMONIA”,
DIN TICVANIUL-MARE.



TEXTUL, FĂRĂ MUZICĂ

Prețul 40 fil.

1910

TIPOGRAFIA „PROGRESUL” S. P. A. ÎN ORAVIȚA.

2
354

1049 + 1011085

NAȘTEREA LUI CHRISTOS

MISTERIU SAU DRAMĂ RELIGIOASĂ

ÎN VERSURÎ, ÎN 5 ACTE
CU CHORURÎ PENTRU 4 VOCÎ MIXTE

PRELUCRATĂ ȘI ÎNTOCMITĂ DUPĂ SCRIERÎ VECHI ȘI NOI

DE

IULIU BIROU

ÎNVĂȚĂTOR PRIMAR

ȘI D' RIGENTUL CHORULUI REUNIUNII ROMĂNE DE CÎNTĂRI „ARMONIA”
DIN TICVANIUL-MARE.



TEXTUL, FĂRĂ MUZICĂ

1910

TIPOGRAFIA PROGRESUL S. P. A. ÎN ORAVIȚA.

300459/98
BIBLIOTECA PAUL IORGEA
FOND DANIEL IORGEA

B4579/98

PERSOANELE:

- Irod cel Mare*, împăratul Iudeei.
- Adiutantul *Arhelau*, fiul lui Irod.
- Arhanghelul *Gavriil*.
- Arhiereul *Hillel Vaviloneanul*.
- Baltazar* } craii sau maghiii dela Răsărit.
- Melhior* }
- Gaşpar* }
- Teslarul *Iosif Nazarineanul*.
- Maria*, soția sa.
- Păstorul I.
- Păstorul II.
- Păstorul III.
- Un gardist — servitor.
- Un paznic.
- Un Arap.
- Un băiat.
- Corul Herovimilor.
- Corul Cântăreților.
- Oameni călători.

Locul acțiunii: Vitleemul și Ierusalimul.

Aci se pune ca
Introducere, Actul I.
din drama „Floş - Crăciun”

Actul I.*

Se petrece pela sfârşitul zilei, lângă Vitleem, înaintea unei ospătării (sau han). Scena reprezintă un drum. La dreapta drumului este hanul, care în front, spre drum şi răsărit, are o poartă. La poartă şede un paznic; ear în jurul porţii se vede o mulţime de oameni. Îndărătul hanului, la ceva de-părtare, este o peşteră. La ridicarea cortinei.

Chorul cîntăreţilor (cîntă alături):

Nr. 1. În oraşul Vitleem. +)

1. În oraşul Vitleem,
Fraţi, veniţi, ~~te~~ să vedem:
Că aci ni-s'a născut
Domnul cel făr' de 'nceput.

2. Astăzi, ~~ea~~ ~~implinit~~,
Ce Isaia a vestit:
Că Fecioara Maria
A născut pre Mesia.

profetul
Naste-se-va Maria
din Fecioara Maria

3. ~~Astăzi~~ Dumnezeu cel sfînt
A trimisejos, pe pămînt,
Unul născut Fiul său
Să ne mîntue de rău.

Pre Mesia

scapă

Scena I.

Paznicul (şede la intrarea porţii, avînd lanca ră-zimată de părete); Iosif (se apropie de Paznic).

Iosif (salutînd, vorbeşte trăgănat):

Pacea lui Iehova să fie cu tine,
Şi să te păziască totdeauna 'n bine!

Paznicul:

Pacea, ce îmi dai acum tu, mie,
Tot acea-ţi doresc şi eu ţie;
Ş'apoî dac'o vei afla,
Să ai parte, tu ş'ai tăi, de ea!

* Actul I. e versificat din „Ben-Hur”.

Iosif:

Eu sînt născut în Vitleem,
 Venit-am icî să ne 'nscriem,
 Că August, el marele-'mpărat,
 Chiar din Roma sa a demandat:
 Ca orcare al său sudit
 Să-și arate nesmintit
 Darea, ce e de cerut,
 În oraș unde-î născut.
 Pe Maria am luat,
 La Vitleem am plecat;
 Ca să-și poată arăta,
 Pentru cenz, averea sa.
 Cale lungă noi ne-am dus,
 Păn'acea am ajuns.
 Ș'acum fiind pe sfîrșit,
 Loc cercăm, de odihnit.
 N'om putea să odihnim aci (arătînd hanul),
 De receala nopții-a ne scuti?

Paznicul:

Nu se poate,
 Că doar' toate-s ocupate.

Iosif:

Doară veî fi auzit de mine,
 Că eu, celace grăesc cu tine,
 Sînt Iosif, teslar din Nazaret,
 Fiu din vița lui David cel drept.
 Aceasta-î casa 'n care locuiam
 Părinții mei . . . căci ei o stăpîniau.

Paznicul (sculîndu-se):

Rabbi, ca să te convingî măi bine,
 Rogu-te, să ostenești cu mine!
 Ca să vezi, că nu e loc gol nicăiri,
 Nicî în curte, nicî înluntru, orî airî.
 Cînd ai sosit?

Iosif:

Tocmai în acest clipit.

Paznicul (surizînd):

Vezi mulțimea cea de oameni sosiți astăzi!
Din acești așteaptă mulți și del'ameazăi.

Iosif:

Dar cine sînt acești sosiți? (arătînd)
Și ce i'adus pe ei aici?

Paznicul :

Și pe ei adusu-i-a, nu mă 'ndoesc,
Rabbi, tot ordinul cel împărătesc.
Apoi chiar din Damasc ieri a sosit
Și caravan'aci, spre odihnit,
Care prin Arabia călătorește,
Ș'apoi numa'n Egipt jos, se oprește.
Oamenii și animalele acestor
Uită-î poți vedea aicea, în ocol.

Iosif :

Curtea, însă, este mare,
Hanul multe 'ncăperi are.

Paznicul :

Dar e plină d'ale mărfuri
Și mătăsării în teancuri,
Apoi saci de spițării.
Ș'alte neguțătorii.

Iosif (plecînd ochii):

Nu pentru mine-am întreat,
Ci de soție-s îngrijat.
Eu-s măi tare l'a mea fire,
Rabd și frigul mult măi bine.
Dar ea-î măi gingașă la fire,
Nu poate făr' adăpostire.
Și la noapte va fi rece
Pe colinele aceste.
Să nu fie vr'un locaș
Oare-unde va 'n oraș?

Paznicul :

Aceștia toți au întreat, (arătînd mulțimea)
Dar în oraș loc n'au aflat;
Că acolo-î mulțime

De oameni de prin lume.
Ospătăriile lui toate,
Și case, grajduri cu poiate,
Așa-s de oameni pline,
Încît nu mai încape nime.

Iosif (privind în jos):

Ea este așa de tînără,
Ș'atît de gingașă,
Dacă ea nu s'ar scuti,
Ci afară ar dormi,
Receala cea de noapte,
I-ar fi ei sigur moarte. (Intorcîndu-se către Paznic)
Ea este fica lui Ioachim
Ș'a Anei cea din Vifleim,
Despre cari veți fi doar' auzit,
Că în Vifleim au locuit;
Și cari, asemeni mie, cu adevărat,
Au fost pogorîtori din David-Impărat.

Paznicul:

Da; i-am cunoscut de mic. Și cum se știe,
Dînșii fost-au oameni buni și d'omenie.

Iosif:

Ei, bine. Dar ei au murit în Nazaret,
Lăsînd o casă cu grădină, ce e drept,
Și ca fica lor, Maria,
Să-și poată asigura moșia,
A trebuit să se mărite,
În înțelesul legii,
Cu cea mai aproape dintre
Ale ei rudeni.

Paznicul (privește în jos gîndindu-se, apoi ridicîndu-și fața):

Deși eu nu vă pot găsi
În casă loc d'a locui,
Totuși nu vă veți întoarce,
Ci ce pot eu, vă voi face.
Cîți sînteți voi de toți?

Iosif:

Maria, și eu, al ei soț.
Ea așteaptă colo'n drum,
Ca să-I duc rezultat bun.

Paznicul :

Bine.

Lăsați numai pe mine,
Că voi nu veți dormi afară,
Subt cerul liber, astă seară.
Adu-ți soața ta încoace ; —
Eată ziua se întoarce.

Iosif (privind însus) :

Binecuvîntarea călătorului,
Să-ți deschidă ție ușa cerului. (Iese și se întoarce cu Maria).

Scena II.

Ceî de mainainte, Maria.

Iosif (prezentînd pe Maria) :

Eată a venit,
Despre care ți-am grăit,
Că-î din vița lui David.

Paznicul (văzînd pe Maria, incet) :

Are ochi azurî și păr de aur.
Cum era și tinăru 'mpărat,
Cînd a mers acesta de-a cîntat,
La întiul împărat, la Saul. (Către Maria)

Aî venit?

Pace ție, fata lui David!
Vă voi conduce 'n peșter'acea, care
Mai fost-a oarecînd loc de scăpare,
Pentru al tău străbun, David,
Unde și el a dormit.
Ieslele-s ș'acum așa,
Cum erau în vremea sa.
Culcușul este aci mai bun
Ca în ocol orî lîngă drum.
Putea-vei odihni pe-acel pămînt?

Maria :

Locul este sfînt!

Paznicul (către Iosif) :

Rabbi! Rogu-v'a-mî urma,
Până a nu înopta! (Toți ies).

Chorul cîntăreților (cîntă):

Nr. 2. Împăratul Romei:

1. Împăratul Romei,
August stăpînia
Multe țări a lumei;
Și el poruncia:
Ca'n a sa împărăție,
Tot poporul să se 'nscric
~~Pentru porție.~~ *De lor mosie.*
2. Și din Galilea,
Dela Nazaret,
Mers-a și Maria,
La Vitleem drept,
Leagănul nașterii sale,
De-a spus ce avere are;
Căci legea-I tare.
3. Dar ea în cetate
Cort nu și-a aflat,
Ci la cîmp, d'oparte
D'un sălaș a dat.
Cînd șezu să odihniască,
Ora îi sosi să nască,
Ființa cerească.

(Dr. At. M. Marienescu).

(Cortina cade)

Actul II.

Se petrece la mezul nopții, lingă Vitleem, în cîmp și într'o peșteră. — Scena e despărțită în 2 părți. Partea dreaptă a scenei reprezintă în fund o peșteră cu ieslea, în care să află pruncul Isus, lingă care șede mamă-sa Maria; la spatele Măriei, în dreapta, stă Iosif. Înaintea peșterii, luminată de un lămpaș, e hanul, de care însă e despărțită cu o perdea. La poarta hanului șede Paznicul. — Partea stîngă a scenei reprezintă un cîmp, unde se află o îngrăditură cu turmele celor 3 păstorî. carî Dintre păs:orî sînt afară de îngrăditură, 2 dorm în jurul focului, ear unul stă la pază. La ridicarea cortinei.

Chorul Cîntăreților (cîntă):

Nr. 3. Lăudați pe Dumnezeu.

Lăudați pe Dumnezeu!
~~C'a trimis pe~~ Fiul său,

Pe Isus Hristos dorit,
 Mesia cel profetit.
 Ingerilor v'adunați,
 Și „Mărire“ să-î cîntați!

Astăzi s'a născut Hristos,
 Intr'o pesteră de jos;
 Unde'n iesle e culcat
 Și cu scutece 'nfășat.
 Din Maria e născut,
 Mîntuire a făcut.

Voî păstorî să alergați,
 Lui Hristos să fluerati!
 Ear voî, Maghi, călătoriți,
 Pe Mesia dăruiți!
 La Vitleem să grăbim,
 Pre Hristos toți să-l mărim!

(La finea cîntării, scena se iluminează).

Scena I.

Cei 3 păstorî.

Păstorul I. (spăimîntat de raza cerească):
 Fraților, păstorî de oi,
 Ean treziți-vă și voî!

Păstorul II. și III. (sărînd și prinzînd armele spăimîntați):
 Ce este? ... Ce s'a întîmplat,
 De strigî așa înspăimîntat?

Păstorul I.

Uitați, că cerul e deșchis,
 Și el în flacări e aprins!

Păstorul II.

Nu cumva e vr'o arătare,
 Pe cer, lumina asta mare?
 (Cad cu fețele la pămînt de spaimă).

Scena II.

Aceiași, Arhanghelul Gavril.

Arhanghelul (intinzînd minile spre binecuvîntare):
 Nu vă temeți! Căci vestesc,
 La tot neamul omenesc:

Bucurie 'n viitor, — (Păstorii se ridică îngenunchi)
 S'a născut Mîntuitor!
 Și-î Hristos cel profețit,
 Isus îndumnezeit.
 Și aceasta va fi semn:
 Că aci spre Vitleem,
 Veți afla prunc înfășat
 Și în iesle așezat!

(Apoi deodată apare și se aude cîntînd):

Chorul de Heruvimi:

Nr. 4. Intru cei de sus mărîre.

Intru cei de sus mărîre,
 Dumnezeuului preasfînt.
 Pace și bunăvoire,
 Intre oameni pe pămînt.
 Arhanghelul, înălțîndu-și ochii, dispăre).

Scena III.

Păstorii (venîndu-și în fire, se ridică).

Păstorul I.

Ăsta fuse îngerul lui Dumnezeu,
 Care ne vestește, cumcă fiul său
 S'a născut în Vitleem.

Haid' să mergem să vedem!

Păstorul II.:

Măi frați, eu cred acum cuadevărat,
 Că s'a născut Hristos cel așteptat.
 Să mergem dar cu toți, casă căutăm
 Pe Hristos, și să i-ne închinăm!

Păstorul III.:

Dar apoi oile 'n pustietate,
 Lăsa-le-'om singure așa departe?

Păstorul I.:

Domnul sfînt se va 'ngriji,
 Turma noastră va păzi.

(Păstorii merg spre peșteră și ajungînd la poarta hanului).

Scena IV.

Aceiași, Paznicul de poartă.

Paznicul (cătră Păstori):

Stați!

Și spuneți, ce căutați?

Păstorul I. (tresărind):

Astănoapte-am auzit
Și mari lucruri am zărit!

Paznicul:

Lucruri mari, noi încă am văzut,
Dară nu știm, ce s'a petrecut.
Și ce ați auzit,
De voi așați grăbit?

Păstorul II.:

S'a născut Isus Hristos!!

Paznicul (mirat):

Hristos?

Mesia cel luminos?!
De unde știți această veste?
Și de pe ce vreți a-l cunoaște?

Păstorul I.:

În astă noapte a venit
Un înger... Și el ni-a grăit:
Să venim la Vitleem,
Că aici o să vedem
Prunc în scutece 'nfășat
Și în iesle așezat.
În Vitleem însă nu este,
Decît un loc, ce are iesle:
Peștera cea desubt stîncă dealului,
Ce se'nalță cole'asupra hanului.

Paznicul:

Peștera?

Păstorul III.:

Da!

Vino numai tu cu noi
Și veți vedea apoi!

(Ei pornesc spre peșteră prin curtea hanului și întrînd).

Scena V.

Aceiași, Iosif.

Paznicul (către Iosif):

Pace vouă!

Eat' aici niște păstorî,
 Cariî cearc'un prunc la 'voi,
 Care, zic, că e 'nfășat
 Și în iesle-ar fi culcat!

Iosif (arătînd ieslea):

Acolo, în iesle,
 Infășat el este!

(Apropiîndu-se de iesle, cad în genunchi înaintea pruncului Isus).

Păstorii (cîntînd: 2 cu vocea și 1 cu fluerul):

Nr. 5. Frați, veniți să ne 'nchinăm.

Frați, veniți să ne 'nchinăm,
 Și în fluer să-l laudăm,
 Pe cerescul Dumnezeu,
 C'a trimis pe Fiul său!

Doamne, împărate sfinte,
 Tu, a noastră rugăminte
 S'o primești azi, dela noi,
 Fiind toți păstorî de oi!

(Ridicîndu-se, păstorii prezentează darurile, ce le-au adus lui Isus, cu cuvintele):

Păstorul I.:

Eu am douăzeci de oi,
 Lui Hristos, cinstesc mieî doî.

Păstorul II.:

Eară eu am numai zece,
 D'aceia-î dau un berbece.

Păstorul III.:

Eu-s păstor dela oraș,
 Dăruescu-l cu un caș.

(Paznicul și Păstorii ies, cîntînd: „Intru cei de sus mărire“! . . . Eară):

Chorul cîntăreșilor (cîntă):

Nr. 6. Ce vedere minunată

1. Ce vedere minunată,
 Lîngă Vitleem s'arată!
 Cerul strălucia,

Ingerul venia
Pe rază curată.

2. Eată vouă bucurie,
Dela Tatăl de vecie;
Că aci'n sălaș,
Ling' acest oraș,
E sfinta Marie!
3. Vrut-a să călătoriască,
Ora îi soși să nască
Pe al său Fiu sfânt,
Astăzi pe pământ,
Să vă mîntuiască.
4. Și păstori-l auziră,
Spre sălaș săltînd porniră,
Unde au aflat
Prunc prea luminat.
Și îl prea măriră!

(Dr. At. M. Marienescu.)

(Cortina cade).

Actul III.

Se petrec în cea dintâi seara, după nașterea pruncului Isus, la Ierusalim, în palatul lui Irod. — Scena reprezintă o sală mare; în mijloc un tron (scaun mare), la dreapta tronului o masă cu un scaun, ear deasupra lui un candelabru. Ușă la dreapta, la stînga și în fund. La ridicarea cortinei,

Chorul cîntăreșilor (cîntă partea I. din):

Nr. 7. Trei crai dela Răsărit.

I.

Trei crai dela răsărit
Cu steaua au călătorit;
Ș'au mers, după cum cetim,
Până la Ierusalim.

Acoio, cum au ajuns,
Steua 'nor li-s'a ascuns.
Și li-a fost a se plimba
Prin cetate, ș'a 'ntreba:

3. „Unde s'a născut“ — zicînd, —
 „Un crai mare de curînd?
 C'a lui stea la răsărit
 Văzînd, după ea am venit“.

Scena I.

Irod (șade pe tron, ținînd toiagul în mină), *Adiutantul Arhelau* (stă în fața lui Irod).

Adiutantul Arhelau (între din stînga prezentînd :

Prea 'nălțate Impărate,
 Îți aduc vești însemnate.

Irod (curios):

Arhelau de toți mărit,
 Adiutant și fiu iubit,
 Ce veste, de rău, ori bine,
 Pot afl' acum dela tine?

Arhelau:

Prin ostașii păzitori,
 S'au văzut trei călători.

Irod (neliniștit):

Cine sînt cei călători,
 Și văzuți de păzitori?
 D'unde ei călătoresc?
 Și aicia, ce voiesc?

Arhelau:

Sînt trei crai dela răsărit, sosiți cu grabă,
 Și cari, pre ori și cine întîlnesc, întrebă:

— „Nu știți, unde s'a născut
 Un crai mare de curînd?“

A respunde la 'ntrebare,
 Nimenea nu fu în stare.

Irod (cugetîndu-se):

Să trimiți, iubitul meu,
 Grabnic dup' archiereu!
 Ca s'aud ce cartea spune,
 Despre astfel de minune

(Arhelau, prezentînd, iese)

Irod (singur, mirîndu-se):

Trei crai dela răsărit!

Ș'un crai născut

Acuma, de curînd?!..

Ceva nemaiauzit!...

Arhiereul Hillel, cu o carte mare, întră din dreapta, condus de braț de Adiutantul Arhelau, și, plecîndu-se, la învitarea lui Irod, șade la masa dinainte).

Scena II.

Irod, Arhiereul Hillel Vaviloneanul, Archelau.

Irod (cătră Hillel):

Cuvioase-arhiereu,

Rabbi, învățat Iudeu,

Ști tu, undeva să scrie,

Despre-a stelei prorocie?

Hillel Arhierul (deșchizînd cartea):

Imi pare, că-mi aduc aminte,

De niște procești cuvinte. (Cugetînd.)

Ba eu știu și foaea, chiar și locul (arătînd):

Unde zice Varlaam prorocul:

— „Steauă mîndră și frumoasă,

Și cu mult mai luminoasă,

Cînd pe cer s'a arăta:

Se va naște Mesia,

Din fecioara Maria“. (Intorcînd citeva foi):

Mihea prorocul încă

Astfel scrie și cuvîntă:

— „Fericit ești Vifleime,

Că vei fi la înălțime;

Căci din tine se va naște

Celce lumea o va paște“. (Cătră Irod)

Deci, cum vezi din fir în păr,

Steaua spune adevăr.

(Arhiereul Hillel iese cu cartea, condus de Arhelau până la ușa din dreaptă).

Scena III.

Irod, Arhelau.

Irod:

Mergi acum, pe crai îi cheamă,

Ca să-și dea aicea seamă:

Ce crai și de unde sînt?
Ce caută 'n al meu pămînt? (Arhelau iese):

Arhelau (chemînd pe crai d'afară):

O, voi, crailor măriți,
Rogu-vă, binevoiti,
La 'mpăratul a intra,
C'aveți seamă a vă da.

(Maghiu, conduși de Adiutant, intră, închinîndu-se adînc).

Scena IV.

*Irod; Craii: Baltazar, Melchior și Gașpar; Arhelau;
Gardistul.*

(Irod sună clopoțelul, din fund intră).

Gardistul (salutînd):

Poruncește, prea 'nălțate
Și puternice 'mpărate.

Irod:

Să aducă trei scaune
Și aci le pune.

(Gardistul iese și aduce 3 scaune, le așează înaintea tronului,
apoi iese Irod zice grațios):

Ședeți, poftiți,

Voi oaspeți prea cinstiți.

Și să-mi spuneți:

Cine sînteți?

Și d'unde acum veniți? (adauge apoi aspru):

Dar, răspundă, fiecare
Pentru sine, la 'ntrebare.

Baltazar:

Eu sînt magul B a l t a z a r,
Din Eghiptul cel cu dar.

Melchior:

Al meu nume-î M e l c h i o r,
Dela Hindul depărcior.

Gașpar:

Iar eu G a ș p a r sînt numit,
Și din Grecia-am venit.

Irod:

Voi aicea ce căutați?
Și de cine întrebați?

Baltazar :

Sus, pe cer, la Răsărit,
 Am văzut, că s'a ivit
 Steauă mare, luminoasă,
 Între stele mai frumoasă.
 Și în ea, dac'am cetit,
 Multe am descoperit:
 Dat'am de o întâmplare,
 De naștere de crai mare,
 A căruia stăpînie
 Preste lume o să fie.
 Și voind să ne 'nchinăm,
 Scumpe daruri noi să-î dăm :
 După steauă am pornit
 Și cu ea-am călătorit.
 Străbătut-am multe țări
 Am trecut munți, văi și mări ;
 Mi s'a întrebări făcînd,
 Pe 'mpăratul nou căutînd.
 Dar aici cînd am ajuns,
 Steaua 'n ceață s'a ascuns.
 Apoi mult ne-am năcăjit,
 Prin cetate-am pribegit,
 Și pe toți i-am întreat :

— „Unde-î pruncul de 'mpărat,
 Care astăzi s'a născut ?
 Că noi steaua î-am văzut.
 Ș'am venit să ne 'chinăm,
 Scumpe daruri noi să-î dăm“.

D'a răspunde la 'ntrebare
 Nimenea nu fu în stare (blind).
 Te rugăm acum pe tine,
 O, Iroade, să spuni bine :
 Unde, într'acest ținut,
 Domnul carese s'a născut ?
 Ca să i-ne închinăm,
 Ș-aste daruri, noi să-î dăm (arătînd) :
 Aur, smirna și tămîe
 Spre mărirea lui să-î fie !

Ca-unuî fiu de Dumnezeu,
Ce-î trimis de Tatăl său.

Irod (mirindu-se):

Dece domn ceresc vorbeşti?
De 'mpărat îmi pomeneşti?
Care zici, că s'a născut
Astăzi, într'al meu ținut!? (gîndindu-se)
Nu ştiu, nu s'a auzit,
N'a fost, nici s'a pomenit,
Că aicia să se nască
Craî de viţa cea cerească.

Melchior:

De n'a fost, acuma este,
Îţi aducem astă veste.
Noi aicea am venit
Numai ş'am descoperit
Scopul stelei, ce-a lucit
Cînd pe cer ea s'a ivit.
Că un glas din cer nî-a zis,
Ca prin farmec, ca prin vis:
Toate, ce s'au prorocit,
Iatăcum s'au împlinit:
S'a născut p'acest pămînt
Impăratul cel prea sfînt.

Irod:

Eu mă mir, ce-aţi cuvîntat,
Şi de care Impărat . . .
Că'mpărat p'al meu ținut,
Altul nu-î, decît eu sînt! (sculindu-se)
Eu sînt Impăratul tare
Preste Iudea cea mare; (dă cu toiagul)
Căci de fac o lovitură
Ierusalimul tremură. (şade).

Gaşpar:

Ştim noi cu adevărat
Că eşti mare împărat.
Însă ca să şti mai bine,
Noi nu întrebăm de tine;
Noi umblăm așa 'ntrebînd

D'al născut măi decurînd:
 De fala împăraților
 Și de Domnul domnilor.
 Carele a fost vestit
 De proroci, și-î prorocit:
 Că o steauă va ieși
 Și din Iacob s'a ivi.
 Astă steauă strălucită,
 Stea frumoasă și vestită
 O-am văzut la Răsărit
 Și în ea, eu am citit:
 Nașterea cea cu folos,
 A 'mpăratului Hristos.

Irod (curios):
 Hristos e împărat? ...

Dar spuneți, cum s'a întîmplat:
 Voi, pe cari v'au despărțit,
 Țări și mări d'olaltă,
 Despre ele ați auzit,
 Tustrei de odată?!

Baltazar (serbătorește):
 Dumnezeu adevărat (Irod se înspăimîntă)
 Carele ne-a demîndat:
 Nouă-aici ca să venim
 Pe Mesia să-l găsim;
 Lui să i-ne închinăm! ...
 Ne-a învrednicit el a vedea
 Împreună toți o stea.
 Dup'această stea'm pornit,
 Și'ntrun loc ne-am întîlnit.
 De aici noi am plecat,
 Calea stelei am urmat.
 Spiritul ne-a călăuzit,
 Impărate, ș'am venit!

Irod:
 Ce urmare-apoi va fi,
 După Hrist ce va veni?

Baltazar:
 Mintuirea omului,
 De păcatul greu al lui.

300459 / 98
 B4579 / 98
 2*

Irod :
In ce chip și cum gîndești?

Baltazar :
Prin Puterî dumnezeeești!

Irod :
Și anume :

Baltazar :
Prin credință, prin iubire
Și prin fapte și simțire.

Irod :
Așadar,
O, înțelepte Baltazar,
Voî sînteți vestitori ai Mesiei.

Baltazar (închinîndu-se) :
Noî sîntem, slujitoriî tăi.
(Irod atinge clopoțelul; din stînga intră un gardist).

Scena V.

Aceiași, Gardistul.

Gardistul (salutînd) :
Poruncește, prea 'nălțate
Și puternice 'mpărate.

Irod :
Adă darurile,
Ș'apoî crailor, împarte-le.

(Gardistul iese s'aducă darurile, ear Irod cobo-
rîndu-se de pe tron, zice amabil) :

O, bărbați
Luminați!

(Gardistul se întoarce și, ingenuchiînd, întinde fie-
căruia cîteun paliu vinăt și cîteun briu galbin, apoî se scoală
și iese. Irod continuînd) :

Aste daruri, dela mine
Le primiți de pomenire . . .
Maghiî mulțumesc pentru daruri închinîndu-se).
Dacă treaba voastră este
Să aflați această veste :
P'arhireu am întrebat,

Despre-aceleî stelî minune;
 Dînsu'n carte a aflat,
 Unde apriat se spune:
 „Că'n Vitleem s'a născut
 Cel prorocit mai demult!“ (Maghiî se bucură)
 Decî, precum cu toţi vedem,
 În oraş, în Vitleem
 O să fie, ce căutaţi.
 Mergeţi dar şi cercetaţi,
 Pe Isus cînd îl aflaţi,
 Mie 'n ştire o să-'mî daţi;
 Ca să merg, supus, şi eu
 Să mă 'nchin lui Dumnezeu.

Gaşpar:

O, Iroade Impărate,
 Fie-ţi vorbele curate, (a parte)
 N'umblă cumva linguşînd,
 N'umblă cumva înşelînd?!

Irod:

Mi-se pare m'am jurat.
 Şi cuvîntul de 'mpărat
 Face mult . . .

Melchior (căt're Maghi):

De jurămînt.

Impăratul . . . nu-î cuvînt
 O să-l ţină . . . păn' să-şi vadă
 Scopul împlinit. Pe urmă
 Ce-o să-î pese! . . . Lumea-î turmă
 Ca s'o mulgă.

Baltazar (căt're Irod):

O, Iroade!

Te vor blăstăma noroade,
 Dacă n'ai fi bucuros
 De venirea lui Hristos.

Irod:

Bucuros sînt eu, ca tine,
 Ca voi toţi. — Isus în mine
 O să aibă sprijin mare,
 Căci pricep a lui chemare.

Maghiî (în chor):

Fie-ți cugetul senin.

Irod:

Cred în Hrist și luî . . . mă 'nchin.

Baltazar (către maghi):

Fraților, noi vom pleca
Și pe prunc îl vom căuta;
Ș'apoi dacă-l vom afla,
Iarăși pe aici vom da,
Ca cu cinste și mărire, (către Irod)
Să-ți dăm ție, noi de știre.

(Maghiî ies, conduși de adiutant până la ușa dreaptă).

Chorul Cîntăreșilor (continuă din Nr 7: „Trei crai . . .“
partea II.):

Eară Irod-împărat,
Auzind s'a turburat;
Pe crai grabnic i-a chemat
Și'n ascuns i-a întrebat.

Ispitindu-î vru, setos,
Ca să afle pe Hristos.
Și cu grai adăugat,
Mult de dinșii s'a rugat,

Zicînd: „Mergeți de-l aflați,
Și viînd, mă înștînțați,
Să merg să mă 'nchin și eu,
Chiar ca unui Dumnezeu“.

Scena VI.

Irod; Adiutantul Arhelau.

Arhelau:

Prea 'nălțate
Impărate,

Crezi, că eară s'or abate
Maghiî, prin astă cetate,
Ca să-ți dea în mîni pe Hrist? . . .
Impărate . . . eu mă întrist.
De pe-acum te văd pe jos,
Din pricina lui Hristos.

Irod :

Eu? . . .

Arhelau :

Vezi bine. (ginditor) Mi-se pare
Că-e mijloc și de scăpare.

Irod (cu neastimpăr) :

Cum? Vorbește . . .

Arhelau (chibzuind) :

Să vedem.

Astănoapte 'n Vitleem,
Poruncește oastei tale,
Să sugrume prunci. Cale
Șingeroasă, împărate,
Însă . . . Hrist e în cetate
Și va fi ucis,

Irod (satisfăcut) :

Ostaș,

Minunat plan tu aflași, (furios se scoală, sco-
Dacă craii n'or întoarce, [ținând pumnalul]
Asta voi avea d'a face, (făcînd semn cu pum-
Pe toți prunci am să-î tai, [nalul]
Ca să scap de acest crai

Chorul Cîntăreșilor (cîntă) :

Nr. 8. O, Iroade, ce gîndești?

O, Iroade, ce gîndești?
Ce poruncă poruncești,
Ca mulți prunci să prăpădești.

O, Iroade nemilos,
Vreai să tai și pe Hristos?
Care-î lumii de folos.

O, Iroade, om viclean,
Lasă-te de acel plan,
Și nu fii așa tiran!

(Cortina cade)

Actul IV.

Să petrece în aceeași seară, lângă Vitleem, înaintea hanului și apoi într'aceiași peșteră. — Scena e despărțită în două părți, ca în actul II, cu deosebire, că în partea stângă a scenei sînt cei 3 maghi. D'asupra peșterii strălucește steaua, care dispare la intrarea maghilor în peșteră. La ridicarea cortinei

Chorul Cîntăreșilor (cîntă):

Nr. 9. Steaua sus resare.

Steaua sus răsare,
Ca o taină mare;
Steaua luminează
Și adeverează;
Steaua strălucește
Și lumii vestește:

Că astăzi curata,
Prea nevinovata,
Fecioara Maria,
Naște pe Mesia,
În oraș vestit,
Vitleem numit.

Maghiî cum zăriră
Steaua, și porniră,
Mergînd după rază,
Pe Hristos să-l vază.
Și dacă-l aflară
Ei i-se 'nchinară.

Scena I.

Baltazar, Melchior și Gașpar.

Gașpar:

Frașilor, să mergem să vedem,
Cum ne-a spus Irod, la Vitleem! (zărind
Dar eată, [steaua bucuroș]):
Steaua earășî ni-s'arată
Și ea calea ne îndreaptă:
Pe Isus, ca să-l aflăm,
Dînsului să ne'nchinăm.
Că eu ceva-am simșit,
Cînd d'acasă am pornit:

Că 'ntr'o peșteră de jos,
Naște-se Isus Hristos.

Scena II.

Aceiași, Paznicul.

(Sosind cei 3 maghi, din Ierusalim, la poarta hanului, de
lingă Vitleem)

Baltazar (întreabă pe Paznic):

Nu-î acesta Vitleemul?

Paznicul:

Nu! Acesta-î numai hanul;
Numita cetate,
Zace mai departe.

Baltazar:

Nu s'a născut
Un prunc aicia, decurînd?

Paznicul (mirîndu-se):

Chiar le miez de noapte,
Cînd odihniau toate,
S'a născut un prunc.

Baltazar (cu nerăbdare):

Și unde este?

Paznicul (arătînd):

Colo'n peșteră, culcat în iesle!

Baltazar:

Tu, la el, ne du acum,
C'am plecat demult la drum,
Și urmînd această stea, (arătînd steaua)
Am venit a ne'china.

Paznicul:

Rogu-vă, dar, să-mî urmați,
Că aci o să-l aflați.

Melchior (bătînd în palmi esclamă):

Eat' acum, că am aflat,
Pe Hristos cel așteptat,
Haideți, lui să ne 'nchinăm;
Ș'apoî daruri, noi să-î dăm.

(Conduși de paznic, maghiî intră în peșteră).

Scena III.

Acciași, Maria și Iosif.

(Apropiindu-se de iesle maghiilor):

Baltazar (întreabă pe Maria):

Acesta este pruncul tău?

Maria (ridicînd pruncul):

Așa e! Țsta este pruncul meu!

(Apoi căzînd în genunchi):

Maghiilor (cîntă):

Nr. 10. Doamne, împărate sfinte.

Doamne, împărate sfinte,

Te rugăm așa ferbinte

Subt a ta protegiuire

Cerem, Doamne, mîntuire.

Și-ți aducem daruri, ție:

Aur, smirnă și tămîe.

Spre-amintire ca să fie,

De acum până 'n vecie.

(Depun darurile înaintea pruncului Hristos, zicînd):

Baltazar:

Îți aducem, ție, aur,

Avuție 'ntr'un tesaur.

Cum va fi nespus de mare

Daru-ți, făr' de-asemănare.

Melchior:

Cum se urcă 'n nouri, fumul

Smirnei arse, și parîumul

Răspîndit, te 'nalță 'n ceruri

Către sfintele misteruri!

Astfel, Doamne, și cuvîntul

Tău, cutreerînd pămîntul,

Va 'ndruma pe sfînta cale

Omenirea.

Gașpar:

Fetei tale

Dau tămîe . . . dau ce pot,

Celuice domnește 'n tot.

(În timp, ce corul cîntă, Maghiilor se culcă, asemenea și Iosif.)

Chorul Cîntăreșilor (continuă din Nr. 7. „Treî crai...“
partea III.):

Craii, dacã au plecat,
Steaua ear s'a arãtat;
Ș'a mers, pãnã a stãtut,
Und'era pruncul nãscut.

Și cu toți s'au închinat
Pe Hhristos cînd l'au aflat,
Laudã Domnului au dat
Și frumos ei au cîntat.

Scumpe daruri i-au adus,
Și 'naintea lui le-au pus:
Aur, smîrnã și tãmîe,
Precum și la carte scrie.

Scena IV.

Aceiași, Arhanghelul Gavril.

Arhanghelul (cãtre Maghi, cari dorm):

D'o așã stãtornicie,
Ca rãsplatã pe vecie,
Raiul vouã vi-î deschis;
Și v'o spun aceasta 'n vis.
Înapoi, cînd veți întoarce,
Și porniți la drum în pace,
Nu 'nturnareți p.in cetate,
Ci sã dați pe altã parte,
Irod nimic sã nu știe
Despre dulcele Mesie;
Cã el n'are gînd curat,
Ci el are gînd spurcat.
Pe Hristos de-l veți vesti,
Aflîndu-l, l'a omorî...
De acum plecați ș'anume,
Propoveduiți în lume,
Cã: Isus Nazarineanul
S'a nãscut. (Arhanghelul dispãre).

Paznicul:

Ear lui vicleanul

De Irod, îi duc eu faimă,
 Ca să-î bag și 'n oase spaimă.
 (Maghiș sculîndu-se, se duc).

Scena V.

Arhanghelul, Iosif și Maria.

Arhanghelul (luî Iosif în vis):
 Dumnezeu bineștiind,
 Ce Irod are de gînd;
 El la tine mă trimite,
 Ca să-ți spun aste cuvinte:
 Scoală și de grabă ia
 Pe Isus cu mamă-sa,
 Și la Egipt să pleci,
 Ș'acolo tu să petreci,
 Până veste eu ți-oî da,
 Să rentorcî în țara ta,
 Că Irod cel nemilos,
 Vrea să taie pe Hristos . . .
 El, tiranul, vrea să taie,
 Cu sîngeroasă bătae,
 Pe toți prunciî d'imprejur
 Pentru-acesta singur. (Arhanghelul dispare)

Scena VI.

Iosif și Maria.

Iosif (sculîndu-se din somn):
 O, Marie prea curată,
 Azi în vis mi-s'arătat:
 Să fugim acum, îndată,
 Că tiranul împărat
 Vrea să prăpădiască
 Astă odraslă cerească.
 Decî, pe Fiul ce-l ceresc
 Să-l scăpăm de plan hoțesc.

Maria (ridicîndu-se):

Eată, că necazul meu
 N'a ajuns sfîrșitul său!
 Unde-î versul cel de bucurie,
 Care Gavriil vestise mie?

O, dar las' . . . aci e pruncul,
Ce-adeverește cuvîntul!
Să grăbim dar, să-l scăpăm,
Și să nu ne întîrziem.

Iosif și Maria, — acea sta cu pruncul în brațe — ies la dreapta).

Chorul Cîntăreților (continuă Nr. 7 „Treî crai“
partea IV.):

Înapoi cînd au purces,
Maghiî p'altă cale au mers;
Chiar așa, precum l-ea zis
Îngerul, noaptea, în vis.

Lui Iosif earășî în vis,
Îngerul așa i-a zis:
— „Pruncul cu ia mamă-sa
Și 'n Egipt să fugi cu ea;

Că Irod cerca-va locul,
Ca să vă ucidă pruncul!“
Iosif, cum i-a poruncit,
La Egipt a și fugit.

(Cortina cade).

Actul V.

Se petrece în a doua zi, după nașterea lui Isus, earășî
la Ierusalim în palatul lui Irod. Scena reprezintă același
decor, ca în actul III. La ridicarea cortinei:

Chorul Cîntăreților (cîntă):

Nr. 11. O, ce nebunie.

1 O, ce nebunie,
Și ce rea mînie;
E în Irod viclean,
Craiul cel tiran!

2 Oastea și-o trimite,
Prunciî da-î ucide
De doi ani în jos
Cu ei pe Hristos!

3 O, ce grozăvime!
Căci ostași, mulțime,

Ye muta lopi

*micuti ucise
Colo' n' Iudleem
Cu amor vedem*

*Întro prin odae
Pre copii să las!*

~~Din Ierusalim
La Vitleem vin.~~

(Dr. At. M. Marienescu).

Scena I.

Irod (șezind pe tron), *Adiutantul Arhelau* (stă în fața lui Irod).

Irod (atinge clopoțelul, apoi către adiutant, care intră din stînga):

Arhelau!

Arhelau (intrînd):

Poruncește, prea 'nălțate
Și puternice 'mpărate.

Irod (furios):

Fiindcă craii nu s'au renturnat,
Cîi ei pe min' așa m'au înșelat;

Ăst ordin, eu ție-ți dau,

O, viteze Arhelau!

Care să-l împărtășești

Oștilor împărătești:

— „La Vitleem, voi să plecați,

Pe toți acei prunci să tăiați,

Carî sînt de doi ani, și mai jos

Ca să ucideți pe Hristos!“

(Ridicîndu-se face semn cu mina)

Să grăbiți!

Și ordinul să 'mpliniți!

(Adiutantul iese, iar Irod coborîndu-se, se preumblă infuriat).

Chorul Cîntăreților (continuă Nr. 7. „Trei crai“ . . .
partea V.) *o da n. 29,*

~~Însă, Irod 'mpărat,
Cînd văzu, că e 'nșelat,
Foarte rău s'a supărat,
Că de știre nu i-au dat.~~

Multă oaste-a ridicat,
La Vitleem a mînat,
Pe toți pruncii a-î taia,
Cîți în fașe-î va afla.

*Mamele nu plâng
Peptul nu-l înfrângeți!
Pruncii n'or porci
Ci s'or preamări!*

31

~~Socotind, că 'ntr'-acei prunci,
De doi ani în jos, mai mici,
Va tăia și pe Hristos,
Ce-î părea primejdios.~~

(Cătră finea cintării, Irod să sue pe tron).

Arhelau (intrînd, s'apropie repede de tron):

Prea 'nălțate împărate,
Toate-s acum așezate.
La porunca, ce ne-ai dat,
În această scumpă țară
Prunc nu sug'e'n astă sară,
Că niciunul n'a scăpat.
Patrusprece miî de prunci,
De doi ani, și chiar mai mici,
Nu li-am dat nici o ertare,
Ci i-am pus la săgetare.

Irod (neliniștit):

Dar Isus,
E și el ucis?

Arhelau (continuînd):

Așa 'mî pare,
Greu să-și fi găsit scăpare,
N'am lăsat un prunc la case,
Drumurile să 'ncecase,
De atîta sînge;
Incît țara plînge.

Cum plîngeau mamele lor,
Și urechile mă dor;
Toate s'au înfiorat,
Cînd astfel le-am cuvîntat:
„O, tăceți voi, maici sărace,
C'altă, n'avem noi ce face,
Ordinul, l-am împlinit
Cu acest lucru cumplit!“

Irod (satisfăcut):

Las' să plîngă, că-î mai bine,
Nu să-mî sting'a mea crăime,
Și să-mî ia a mea domnie,

Urgisitul de Mesie . . .
 Însă să mă 'ncred mai bine,
 Pleacă și s'aducă cu tine,
 Un băiat. (aparte) Copilul spune
 Adevărul.

Arhelau :

De minune,

(Adiutantul iese, iar Irod se plimbă turburat).

Chorul Cântăreilor (continuă din Nr. 7. „Treii crai...“,
 partea VI.):

Ș'a tăiat Irod copil,
 Pân'la patrusprece mi:
 De doi ani și chiar mai jos,
 Ca să afle pe Christos.

Tot orașul să mîhnia
 Și tot omul lăcrăma,
 Rachila prunci 'și plîngea,
 Nu putea-se mîngăia.

Pe Christos nu l-a aflat,
 Dumnezeu l-a apărat;
 Să ne mîntue de rău.
 Slavă sus, lui Dumnezeu!

(S'aude zgomot afară, unde gardistul zice):

Ce blăstămăție!

Irod :

Cine face gălăgie?

Scena II.

Irod și Gardistul.

Gardistul (intrind):

Un Arap buzat, cu sila
 Vrea să intre. Zice: Mila
 Și dreptatea ta în lume
 Sînt vestite, și anume:
 Vine, ca la un părinte,
 Să-ți vorbiască.

Irod (măgulit):
 E cuminte.
 Lasă-l, ca să intre. (Gardisul iese).

Scena III.

Irod și Arapul.

Arapul (intrînd):
 Unde
 E Irod, ce 'n tot pătrunde,
 Chibzuind? Acel ce 'mparte
 Judecata fără parte?

Irod (cu modestie):
 Sînt aici.

Arapul:
 Măriei tale,
 Eu mă dau supus,

Irod:
 Ce jale
 Te aduce păn' la mine?

Arapul:
 Doamne, cer să mă lumine
 Ne'ntrecuta-ți judecată.
 Îmi e mintea 'ntunecată,
 Și nu pot să-mi dau eu samă
 Cum să-mi cat dreptate.

(Irod să sue pe tron, Arapul se apropie de el).

De ici nu departe,
 O, avea dorita mamă
 Un nepot, și noi cu toții
 Îl iubiam. Azi noapte hoții
 Ne-au călcat cu-atîta ură
 Cît nu pot să-ți spun din gură,
 Cît au fost de cruzi. La urmă,
 Cum răpești un miel din turmă
 Și-l ucizi; astfel nepotul
 Fu din brațe-mi smuls, și totul,
 Ce-a fost mai scump l'a me-a mamă:
 Copilașul. Ține samă,

Hoții, fără zăbovire,
L-au ucis printr'o lovire
De secure. Cer dreptate,
Dela mila ta, 'mpărate!

Irod:

Hoții trebuie să moară!

Arapul (ironic):

Ești, stăpîne, o comoară
Cînd tu judeci. Ca atare
Craiule, fiind în stare
Să ajungi a fi d'o samă
Cu țîlharii; pre-a mea mamă,
Am să mi-o răzbun. Nepotul
Fiul meu era. Știu totul:
Și de grija-ți mîntuirii,
Și de sfatul dat oștirii,
Ca să-l taie pe Christos.
Însă, fiu tu sănătos!
Christ, Lumina 'ntre lumine,
Nu să 'ntunecă de tine!
(Să repede cu un pumnal să-l omoare).

Peri!

Irod (ferindu-se, turburat):

Să-l taie!

Arapul:

Ai dreptate!
Fapta rea ți-o dai la spate,
Și din blînd te faci o fiară,
Cînd ești prins din scurt.

Irod:

Să piară!

Scena IV.

Aceiași, Archelau.

Archelau (intrînd):

L-am adus, ș'așteaptă 'n tindă.

Irod :

Zi-î să intre! (Archelau iese.
Irod a parte): Să mă prindă
Un Arap! Ruşine mi e!

Scena V.

Aceiaşi, Archelau (intră aducînd de mină) *Băiatul.*

Irod (vorbind a parte):
Să-l ascult cu lăcomie,
Pre copil. Bărbatul minte.

Băiatul (închinîndu-se):
Doamne!

Irod (mîngăindu-l):
Tu îmi pari cuminte.
Deci, răspunde-mi cu folos!
Ce ştii de Isus Christos?

Băiatul:
Ştiu atît, că s'a născut.

Irod (curios):
Şi trăeşte . . .

Băiatul:
Subt un scut
Prea puternic.

Irod:
Unde este?

Băiatul:
Alţii îţi vor da de veste.

Irod (supărat):
Dujmanî are?

Băiatul:
Chiar pe tine.

Irod (furios):
Va muri?

Băiatul :

Ca orișicine.

Irod (același joc) :

Și în groapă stătător,
Sta-va'n veci ca muritor?

Băiatul (misterios profetind) :

A treia zi va învia,
La ceruri se va înălța.
Lîngă Tatăl său va sta,
Vii și morți va judeca,
Ear împărăția sa,
Fine 'n lume n'a avea . . .

Irod (și mai furios) :

Ba da! Ba da!

Băiatul (nestrămutat) :

Nu va avea.

Irod :

Eu zic, că da!

Băiatul (același joc) :

Nu va avea!

Cît va fi pe cer un soare . . .

Irod :

Ridicați-l! Să-l omoare! . . .

Scena VI.

Aceiași, Paznicul :

Paznicul (intrînd repede) :

Inălțate,
Impărate!

Îți aduc o veste . . .

Irod (neliniștit) :

Spune iut', ce este?

Paznicul :

Nu-î mai osîndiți degeaba,
Căci osînda strică treaba!

Irod (nerăbdător):

Nu 'nșira poveste,
Ci să-mi spună: ce este?

Paznicul:

Ș'aî ucis, stăpîne . . . mulți.
Ci mai bine să m'ascuți. (puțină pauză)
Te aștept să-ți vii în fire,
Ca de Christ să-ți dăm de știre.

Irod (furios rîcnește către Paznic):

Unde este? . . .

Paznicul (astupîndu-și urechile):

Vai! . . . ce țipet!

Irod (aproape rugător):

Unde-î? Spune-mă! . . .

Paznicul:

La Egipt,

Eată ceata, care trece,
Va vesti, ce se petrece!

Irod (furios):

P'acești oameni, ce'n beție
Rîd d'a noastră 'mpărație,
Să mi-î lege ca p'o hoardă,
Și de vii pe rug să-î ardă...!
Dar în semn, că nu-s repus,
Să plecăm după Isus . . . (Toți ies).

Chorul Cîntăreților (cîntă):

Nr. 12. *Da* veniți ^{*toti*} ~~azi~~ credincioși . . .

1.

Da veniți ^{*toti*} ~~azi~~, credincioși, să săltăm,
De venirea lui Christ, să ne bucurăm.

2.

Lângă Că în Vitleem, el astăzi, s'a născut, *irit*
Cum ~~lau~~ și vestit profetii de demult. *bine l'au vor*

demult

II 3.

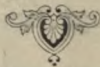
2 { Din Maria prea curată, s'a născut:
 Mîntuire ~~astăzi~~ nouă s'a făcut.
luminii Domnului 4.
 Și în peșcră, în iesle, s'a culcat,
 Ca un prunc mic, într-o scuteală înfășat.
luminii 5.

3 { Ingerii din cer cîntare, au adus
 Tatălui: „Mărire întru cei de sus!”
Tar 6.
 Și păstorii cu-a lor flueri, l-au mărit;
 Pentru el lui Dumnezeu, au mulțămît.

IV 7.

4 { Trei crai dela Răsărituri, au venit,
 Aur, smirnă și tămîie-au dăruit.
Docisii 8.
 Fără noi, în chior, pe Dînsul, să-l mărim!
 Și pe maica Domnului s'o fericim!

(Cortina cade).



Adaus.

I. Descrierea persoanelor.

1. *Irod cel Mare*, un bărbat de 77 ani. Pe turbanul de plisă carmesină, ce-î acopere capul, strălucește o coroană mică de filigran. Corpul îi este îmbrăcat în manta de purpură; e încins cu brîu de aur, de care atîrnă un pumnal. Încălțăminte cu curele strălucitoare de petri scumpe. Se răzîmă pe un toiag.

2. *Baltazar Egipteanul*, un bărbat robust, de 45 de ani. Părul în plete; fața cafenie, barba încărunțită. Are o năframă de cap roșie. Haine largi: o cămașă albă brodată pe la grumaz și pept cu mînece strimte, înainte deschisă, ajungînd până la glesne; preste cămașă o abă brună cu mînece scurte și poale lungi, tivită împrejur cu o margine galbină. O curea stringe pela mijloc cămașa. În picioare are sandale cu curele.

3. *Melchior Hindul*, o figură înaltă, de 50 de ani. Fața slabă, de culoare gălbinie. Părul și barba albe. Shawl împletit în jurul capului. Pe corp are o abă scurtă; pantalonî largi, strînși cu sforî la glesne; și cu pantofi roșii și ascuțiți.

4. *Gașpar Elinul*, constituție elegantă, de 50 de ani. Fața albă; părul blond; capul descoperit. Pe corp are o tunică cu mînece scurte, decoltată, care ajunge până către genunchi și e legată cu o cingătoare; preste tunică are o mantauă creață. Picioarele goale îi sunt scutite cu sandale.

5. { *Adiutantul Archelau*,
6. { *Gardistul* și
7. { *Paznicul* cu barbă neagră, — toți 3 cu

îmbrăcăminte corespunzătoare de ostași romani: pe cap coif; pe corp tunică (cămașă) lungă până la genunchi și cu mâneci până la coate, strinsă la mijloc cu o cingătoare, ear d'asupra tunicei o togă (manta) albă și lungă. În picioare au sandale. Adiutantul mai are baston și sabie, Gardistul are sabie, ear Paznicul, lance.

8. *Arhiereul Hillel Vaviloneanul*, un moșneag de 106 de ani, figură uscată și frîntă. Are față palidă, nas lung și încovoiat; părul și barba cea lungă îi sînt albe ca neaua. Pe corp are o haină albă cu crețe lungi, cu mâneci scurte și pistruițe. Are o carte mare.

9. *Arhanghelul Gavril*, un tiner cu fața frumoasă și strălucitoare. E îmbrăcat într'o haină de albeață strălucitoare, d'asupra umerilor săi are aripă lucitoare, ear d'asupra capului stă o stea strălucitoare.

10. *Iosif Nazarineanul*, un bărbat de 50 de ani. Are păr pletos și barbă puțin însurită. Îmbrăcămîntea lui e o cămașă verzie, ce-î acopere figura dela grumaz până la călcîie; preste cămașă îi atîrnă o mantauă. În mîna are toiag.

11. *Maria*, o fecioară de 15 ani. Are păr auriu, desfăcut și pogorîndu-se undulator pe spate. Fața ei, care e ovală și palidă, e de o frumsețe rară. Îmbrăcămîntea ei este o mantauă (cămașă) de culoare roșie, peste care atîrnă o mantauă vînată închisă; ear un văl închis îi acopere capul și grumazul.

12–14. *Păstorii*, 3 bărbați cari au capetele descoperite, părul în moțuri, barba deasă și lungă. Sînt îmbrăcați în cojoace, fără mâneci, lungi până la genunchi și încinse cu brîne late. În picioare au sandale simple. Au traiste pe umărul drept, prăștii, cirje și fluiere.

15. *Arapul*, un bărbat cu părul creț, fața neagră, buze mari; ear pe corp are o cămașă închisă fără mâneci, lungă până la genunchi și strinsă pe trunchiu; la cingătoare un pumnal.

16. *Băiatul*, un copil de 12 ani, are îmbrăcăminte obicinuită.

17. *Corul Herovimilor*, îl formează câțiva tineri, orî tinere, cu haine albe.

18. *Corul Cîntăreșilor* e compus din bărbați și femei, orî băieți, cu haine obicinuite.

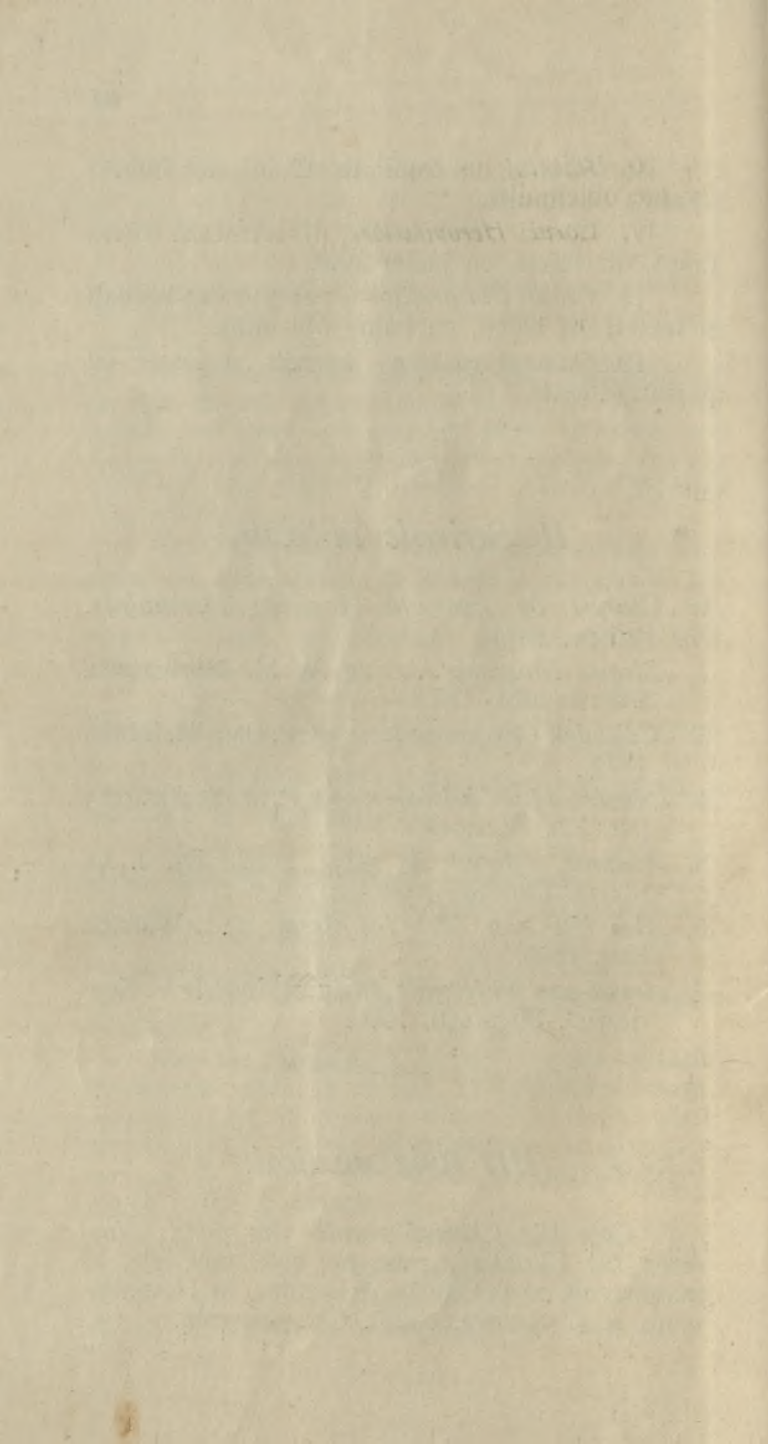
19. *Oamenî călători*, bărbați și femei cu porturi diferite.

II. Scrierile utilizate.

1. „*Cînturî de Irozî la Nașterea Domnului*“. Brașov, 1874.
2. „*Steaua Maghilor . . .*“ de At. M. Marienescu. Biserica-albă, 1875.
3. „*Colindele Crăciunului . . .*“ de P. Băncilă. Sibiiu, 1875.
4. „*Nașterea lui Christos*“ de G. P. în „*Șezătoarea*“ (Nr. 12). Budapesta. 1875.
5. „*Colinde, Cîntece de stea . . .*“ de Dr. I. G. Sbiera. Cernăuț, 1888.
6. „*Ben Hur sau Zilele lui Mesia*“ de L. Wallace. Blaj, 1898.
7. „*Iroziî sau Vicleimul*“ (manuscript) de V. Cozmovici. București, 1900.

III. Aviz muzical.

Cele 12 »*Chorurî vocale*« din piesa »*Nașterea lui Christos*«, puse pe note muzicale, în manuscris, să pot căpăta dela autor, în Ticvaniulmare, u. p. Cacova, comit. Căraș-Severin.



IV. Tabla de materii.

Nașterea lui Christos.

| | |
|--|----|
| Persoanele | 2 |
| <i>Actul I. Corurile vocale:</i> | |
| 1. În orașul Vitleem | 3 |
| 2. Împăratul Romei | 8 |
| <i>Actul II. Corurile vocale:</i> | |
| 3. Lăudați pe Dumnezeu | 8 |
| 4. Întru cei de sus mărire | 10 |
| 5. Frați veniți să ne 'nchinăm | 12 |
| 6. Ce vedere minunată | 12 |
| <i>Actul III. Corurile vocale:</i> | |
| 7. Trei crai dela Răsărit, P. I. | 13 |
| (7. Trei crai . . . P. II. cont.) | 22 |
| 8. O, Iroade, ce gîndești? | 23 |
| <i>Actul IV. Corurile vocale:</i> | |
| 9. Steaua sus răsare | 24 |
| 10. Doamne, împărate sfinte | 26 |
| (7. Trei crai . . . P. III. cont.) | 27 |
| (7. Trei crai . . . P. IV. cont.) | 29 |
| <i>Actul V. Corurile vocale:</i> | |
| 11. O, ce nebunie | 29 |
| (7. Trei crai . . . P. V. cont.) | 30 |
| (7. Trei crai . . . P. VI. cont.) | 32 |
| 12. O, veniți azi, credincioșii | 37 |

Adaus.

| | |
|-------------------------------------|----|
| I. Descrierea persoanelor | 39 |
| II. Scrierile utilizate | 41 |
| III. Aviz muzical | 41 |
| IV. Tabla de materii | 43 |



20.000 lei^s



B1
585

De acelaș autor au aparut:

1. **„Carte de Compunere“**. (Stilistică). Cursul I, pentru clasele III și IV ale școalei elementare. Prețul 50 fil.
 2. **„Carte de Compunere“**. Cursul II, pentru clasele V și VI ale școalei elementare. Prețul 1 coroană.
 3. **„Liturghia“**, compusă după melodiile celor opt glasuri bisericești, pentru cor bărbătesc. Prețul 5 coroane.
 4. **„Liturghia“**, pentru cor mixt, compusă tot după melodiile celor opt glasuri bisericești. Prețul 5 coroane.
 5. **„Hora Coriștilor“**, pentru cor bărbătesc. Prețul 1 cor.
-